

VIJF TURKSE VOLKSLIEDEREN

1

1. UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

Uzun İnce Bir Yoldayım is een van de bekendste liederen van de Turkse volksdichter Âşık Veysel (1894–1973). Het lied beschrijft het menselijk leven als een voortdurende reis, van de geboorte tot de dood.

De lange, smalle weg symboliseert de levensweg. De herberg met twee deuren stelt de wereld voor: de ene deur is de geboorte, de andere de dood.

In het laatste couplet beschrijft Veysel

hoe het leven bestaat uit zowel vreugde als verdriet. Met menzil (eindbestemming) verwijst hij naar het uiteindelijke doel van de levensreis, vaak geïnterpreteerd als de dood.

Het lied nodigt uit om na te denken over de vergankelijkheid van het leven en de voortdurende reis van de mens.

2

Uzun, ince bir yoldayım	Ik bewandel een lange, smalle weg
Gediyorum gündüz gece	Ik ga voort, dag en nacht
Bilmiyorum ne hâldeyim	Ik weet niet eens in welke toestand ik verkeer
Gidiyorum gündüz gece	Ik ga voort, dag en nacht
Gündüz gece, gündüz gece	Dag en nacht, dag en nacht
Gündüz gece, hey	Dag en nacht, hé
Dünyaya geldiğim anda	Vanaf het moment dat ik ter wereld kwam
Yörüdüm aynı zamanda	Begon ik meteen aan mijn levensreis
İki kapılı bir handa	In een herberg met twee deuren
Gediyorum gündüz gece	Ga ik voort, dag en nacht

3

Gündüz gece, gündüz gece	Dag en nacht, dag en nacht
Gündüz gece, hey	Dag en nacht, hé
Şaşar Veysel iş bu hale	Veysel verwondert zich over deze toestand
Kâh ağlaya kâhı güle	Nu eens huilend, dan weer lachend
Yetişmek için menzile	Om mijn eindbestemming te bereiken
Gidiyorum gündüz gece	Ga ik voort, dag en nacht)
Gündüz gece, gündüz gece	Dag en nacht, dag en nacht
Gündüz gece, hey	Dag en nacht, hé)

1. UZUN İNCE BİR YOLDAY. Âşık Veysel - Türkçe - Nederlands

4

2. HACEL OBASI

Hacel Obası is een traditioneel Turks volkslied over liefde, verlangen en teleurstelling. De zanger beschrijft de schoonheid van zijn geliefde, haar sieraden en haar dagelijkse bezigheden, maar ook zijn verdriet omdat hij haar niet kan zien.

De terugkerende regel “Ay da doğdu göremedim yar seni” betekent dat de maan alweer is opgekomen, terwijl hij zijn geliefde nog steeds niet heeft gezien. In het laatste couplet verandert deze regel in “Ay da geçti”, wat betekent dat er zelfs een maand voorbij is gegaan.

Oba is een traditionele kleine nederzetting. Yar betekent geliefde. De verwijzingen naar het halen van water, sieraden en kleding geven een beeld van het traditionele Turkse dorpsleven.

5

Hacel obasını engin mi sandın	Dacht je dat de nederzetting van Hacel in een uitgestrekte vlakte lag?
Ayağında potin zengin mi sandın	Dacht je dat ze rijk was, alleen omdat ze mooie schoenen droeg?
Her olur olmazı dengin mi sandın	Dacht je dat zomaar iedereen bij je past?
Ay da doğdu göremedim yar seni	De maan is alweer opgekomen, maar ik heb je nog steeds niet gezien, mijn lief
Merdivenden tıkır mıkır inişin	Wat klinken je voetstappen ritmisch als je de trap afkomt
Çığıldaşır altınla gümüşün	e gouden en zilveren sieraden rinkelen tegen elkaar

Hacel obası

6

İlkte söz verip de sonra dönüşün	Eerst deed je een belofte, maar daarna kwam je op je woord terug
Ay da doğdu göremedim yar seni	De maan is alweer opgekomen, maar ik heb je nog steeds niet gezien, mijn lief
Suya gider bir incecik yolu var	Ze gaat water halen langs een heel smal paadje
Sıktırmış kemeri ince beli bar	Ze draagt haar riem strak om haar slanke middel
Söylerim söylemez tatlı dili var	Ik spreek haar aan, maar ze antwoordt niet, hoewel ze zo lief kan praten
Ay da geçti göremedim yar seni	Er is alweer een maand voorbijgegaan zonder dat ik je heb gezien, mijn lief

Hacel obası

7

3. BAHÇE DUVARINDAN AŞTIM

Bahçe Duvarından Aştım is een traditioneel Turks volkslied over verliefdheid, verlangen en de schoonheid van een geliefde. De zanger vertelt hoe één enkele blik genoeg was om zijn hart te veroveren. De roos staat in Turkse liefdesliederen vaak symbool voor de geliefde. Een rozenknop (gonca gül) verwijst naar jonge, ontluikende schoonheid. Yanıyorum betekent letterlijk ik brand, maar drukt hier een intens liefdesverlangen uit. Naz eylemek betekent dat iemand zich uit verlegenheid of speelsheid wat terughoudend opstelt. Helalleşmek verwijst naar het elkaar vergeven en in vrede afscheid nemen. Het lied heeft een romantische, hartstochtelijke en licht speelse sfeer.

8

Bahçe duvarından aştım	Ik klom over de tuinmuur
Sarmaşık güllere dolaştım	Ik raakte verstrikt in de klimrozen
Öptüm sevdim helalleştım	Ik kuste mijn geliefde, gaf haar mijn liefde en nam in vrede afscheid
Yanıyorum yanıyorum	Ik brand van verlangen, ik brand van verlangen
Yanıyorum hele	Ach, wat brand ik van verlangen!
Mail oldum gonca güle	Ik ben verliefd geworden op een roos die nog in de knop staat
Acem şalı ince bele	Een Perzische sjaal om haar slanke middel
Bir bakışta yaktın beni	Met één blik heb je mijn hart in vuur en vlam gezet
Derdinen bıraktın beni	Je hebt me achtergelaten met liefdesverdrie
Yaktın beni yaktın beni	Je hebt mijn hart in vuur en vlam gezet, keer op keer

TURKS VOLKSLIED

9

Yanıyorum yanıyorum	Ik brand van verlangen, ik brand van verlangen
Yanıyorum hele	Ach, wat brand ik van verlangen!
Mail oldum gonca güle	Ik ben verliefd geworden op een roos die nog in de knop staat
Acem şalı ince bele	Een Perzische sjaal om haar slanke middel
Yeter naz eyleme bana	Genoeg nu, doe niet langer zo terughoudend tegen mij
Gel görüyüm gana gana	Kom toch, zodat ik naar hartenlust naar je kan kijken
Âşık oldum gülüm sana	Ik ben verliefd op je geworden, mijn roos, mijn liefste
Yanıyorum yanıyorum	Ik brand van verlangen, ik brand van verlangen
Yanıyorum hele	Ach, wat brand ik van verlangen!
Mail oldum gonca güle	Ik ben verliefd geworden op een roos die nog in de knop staat
Acem şalı ince bele	Een Perzische sjaal om haar slanke middel

Turks volkslied

10

4. HÜSEYNIK

Hüseyinik is een aangrijpend Turks volkslied uit de streek rond Elazığ, in Oost-Anatolië. Het lied gaat over een jong leven dat tragisch ten einde komt en het verdriet dat dit veroorzaakt.

De zanger beklaagt zijn lot en vraagt God om genade. De herhaalde woorden “Yazık oldu şu genç ömrüme” drukken het verdriet uit over een leven dat veel te vroeg eindigt.

Hüseyinik is de historische naam van een plaats in de omgeving van Elazığ. Felek verwijst in de traditionele Turkse poëzie naar het lot, dat vaak als wreed en onrechtvaardig wordt voorgesteld.

Teneşir is de speciale baar waarop een overledene volgens de islamitische traditie wordt gelegd omritueel gewassen te worden.

Het lied weerspiegelt verdriet, machteloosheid en de kwetsbaarheid van het menselijk leven.

11

Hüseyinik'ten çıktım şehir yoluna	Ik vertrok uit Hüseyinik en ging op weg naar de stad
Can ağrısı tesir etti koluma	Een hevige pijn trok door mijn arm
Yaradan'ım merhamet et kuluna	O mijn Schepper, ontferm U over Uw dienaar
Yazık oldu yazık şu genç ömrüme	Wat zonde, wat zonde van mijn jonge leven
Bilmem şu feleğin bana cevri ne	Ik begrijp niet waarom het lot mij zo wreed behandelt
Yazık oldu yazık şu genç ömrüme	Wat zonde, wat zonde van mijn jonge leven
Bilmem şu feleğin bana cevri ne	Ik begrijp niet waarom het lot mij zo wreed behandelt
Telgrafın direkleri sayılmaz	De telegraafpalen zijn niet te tellen
Atik Hanım baygın düştü aylmaz	Mevrouw Atik is flauwgevallen en komt niet meer bij bewustzijn
Böyle canlar teneşire konulmaz	Zo'n kostbaar leven hoort niet op een dodenbaar te liggen

TURKS VOLKSLIED

12

Yazık oldu yazık şu genç ömrüme	Wat zonde, wat zonde van mijn jonge leven
Bilmem şu feleğin bana cevri ne	Ik begrijp niet waarom het lot mij zo wreed behandelt
Yazık oldu yazık şu genç ömrüme	Wat zonde, wat zonde van mijn jonge leven
Bilmem şu feleğin bana cevri ne	Ik begrijp niet waarom het lot mij zo wreed behandelt

TURKS VOLKSLIED

13

5. BILMEM ŞU FELEĞİN

Bilmem Şu Feleğin is een traditioneel Turks volkslied over het lot, onbeantwoorde liefde en verlangens die moeilijk te vervullen zijn.

De zanger vraagt zich af waarom het lot hem steeds op de proef stelt. De uitdrukking “midden in de winter om rozen vragen” symboliseert het verlangen naar iets wat op dat moment onmogelijk lijkt.

Felek betekent in de Turkse volksliteratuur het lot, dat vaak als onrechtvaardig wordt voorgesteld.

Zemheri verwijst naar de koudste periode van de winter. De paarse hyacinten en rozen staan symbool voor schoonheid, liefde en verlangen.

In het laatste couplet zegt de zanger dat hij een vriendschappelijke of broederlijke band zal accepteren als zijn liefde niet wordt beantwoord.

Het lied heeft een melancholische, poëtische sfeer en gaat over het aanvaarden van wat het leven en de liefde ons brengen.

14

Bilmem şu feleğin bende nesi var	Ik weet niet wat het lot toch tegen mij heeft)
Her vardığım yerde yar ister benden	Overal waar ik kom, verlangt men een geliefde van mij
Sanki benim mor sümbüllü bağım var	Alsof ik een tuin vol paarse hyacinten bezit
Zemheri ayında gül ister benden	Midden in de strengste winter vraagt men mij om rozen
Sanki benim mor sümbüllü bağım var	Alsof ik een tuin vol paarse hyacinten bezit
Zemheri ayında canım gül ister benden	Midden in de strengste winter vraagt men mij, ach, om rozen

TURKS VOLKSLIED

15

Evlerinin önü zeytin ağacı	Voor hun huis staat een olijfboom
Dökülmüş yaprağı kalmış siyeci	Zijn bladeren zijn gevallen, alleen de kale takjes zijn overgebleven
Eğer senin gönlün bende yok ise	Als je geen liefde voor mij voelt
Sen bana kardeş de ben sana bacı	Noem mij dan je broer, en ik noem jou mijn zus
Eğer senin gönlün bende yok ise	Als je geen liefde voor mij voelt)
Sen bana kardeş de gülüm, ben sana bacı	Noem mij dan je broer, mijn liefste, en ik noem jou mijn zus

TURKS VOLKSLIED

16